ضوابط لرزه ای طراحی اتصالات مطابق با مبحث دهم

شکل پذیری

۱ – حد شکل پذیری زیاد

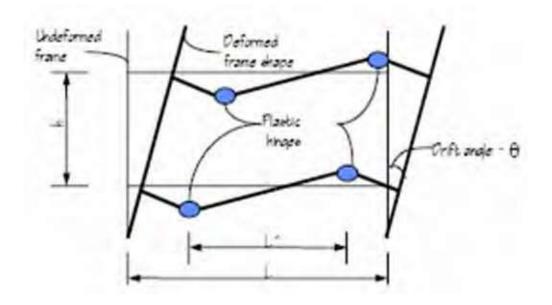
دوران نظیر تغییر مکان نسبی طبقه در آن ۰.۰۴ رادیان باشد که حدود ۰.۰۳ رادیان آن فرا ارتجاعی باشد.

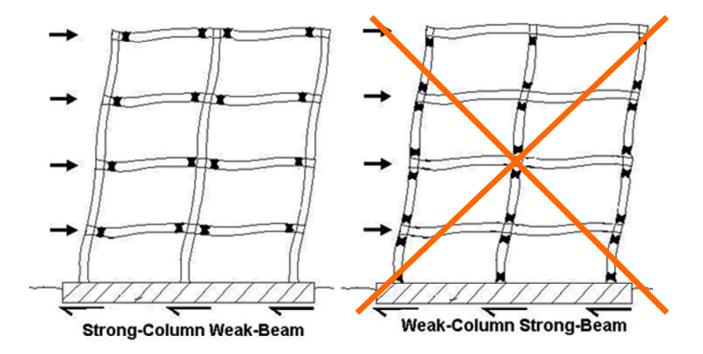
۲- حد شکل پذیری متوسط

دوران نظیر تغییر مکان نسبی طبقه در آن ۰.۰۲ رادیان باشد که حدود ۰.۰۱ رادیان آن فرا ارتجاعی باشد.

۳ - حد شکل پذیری کم

ظرفیت دورانی مورد انتظار در گره ها کم است و سازه عملا تغییر شکل فرا ارتجاعی ندارد.

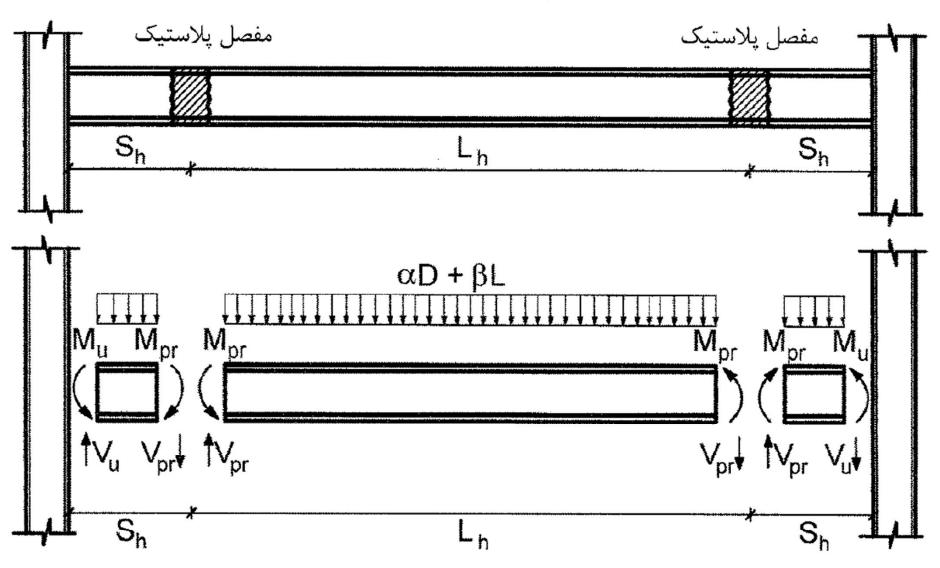

١٠-٣-٢-٢ ناحية حفاظت شدة اعضا

ناحیهٔ حفاظتشده در یک عضو از سازه، که به ناحیهٔ شکلپذیر عضو نیز موسوم است، به ناحیهای از عضو اطلاق میشود که انتظار میرود در آن مفصل پلاستیک تشکیل شود. نظر به اهمیت این ناحیه و رفتار حساس آن در حرکات رفت و برگشتی سازه، این ناحیه باید عاری از هر گونه عملیاتی که موجب دگرگونی عملکرد عضو در این ناحیه میشود، باشد. ناحیهٔ حفاظتشده در دو انتهای تیر، فاصلهٔ بین بر ستون تا نصف عمق تیر از محل تشکیل مفصل پلاستیک به سمت داخل دهانه در نظر گرفته می شود. همچنین ناحیهٔ حفاظت شده برای مهاربندی های ویژه در تمام طول عضو و برای تیرهای پیوند قابهای مهاربندی شدهٔ واگرا تمام طول آن می باشد.

مفصل پلاستیک در تیرها

شکل ۱۰-۳-۸ نمودار پیکرهٔ آزاد تیرهای باربر جانبی

۱۰-۳-۸-۳ اتصال تیر به ستون

کلیهٔ اتصالات تیر به ستون در قابهای خمشی متوسط که نیروهای جانبی لرزهای را تحمل می کنند، باید دارای شرایط زیر باشند.

- الف) اتصالات خمشی تیر به ستون باید توانایی تحمل تغییرشکلهای دورانی حداقل به میزان ۱۰/۰ رادیان را بدون کاهش قابل توجه در مقاومت خود دارا باشند. برای احراز این شرط لازم است اتصالات خمشی به کار رفته در قابهای خمشی متوسط از طریق آزمایشات توصیه شده توسط مراجع معتبر تایید شوند. در صورت عدم دسترسی به آزمایشات فوق استفاده از اتصالات از پیش تأیید شدهٔ ارائه شده در بخش ۱۰-۳-۱۳ بلامانع میباشد.
- ب) اتصال تیر به ستون باید به گونهای طراحی شود که شرایط ایجاد مفصل پلاستیک را در داخل تیر فراهم نماید. انجام این امر می تواند از طریق ضعیف کردن مقطع تیر در فاصلهای محدود از بر ستون صورت گیرد. روشهای دیگر برای دستیابی به منظور فوق در اتصالات از پیش تأیید شدهٔ بخش ۱۰-۳-۱۳ ارائه شده است.
- (M_u) مقاومت خمشی مورد نیاز (M_u) و مقاومت برشی مورد نیاز (V_u) اتصال باید با در نظر گرفتن تعادل استاتیکی بارهای ثقلی ضریبداری که با نیروی زلزله ترکیب میشوند و اثرات لرزهای ناشی از لنگر خمشی $M_{pr} = C_{pr}R_yM_p$ ر محلهای تشکیل مفصل پلاستیک، تعیین شوند $M_{pr} = C_{pr}R_yM_p$ و $M_{pr} = C_{pr}R_yM_p$ مطابق تعاریف بند $M_{pr} = C_{pr}R_yM_p$

قولاد $\mathbf{R}_{y}$ ضریب فولاد $\mathbf{T}-\mathbf{T}-\mathbf{T}-\mathbf{T}$

طبق تعریف، ضریب R_y عبارت است از نسبت تنش تسلیم مورد انتظار به حداقل تنش تسلیم تعیین شده، که به منظور در نظر گرفتن افزایش مقاومت مورد نیاز باید در محاسبات مدنظر قرار گیرد. کاربرد ضریب R_y در محاسبات لرزهای سازههای با شکل پذیری مختلف در بخشهای مربوطه ارائه شده است. مقدار ضریب R_y از رابطهٔ زیر تعیین می شود.

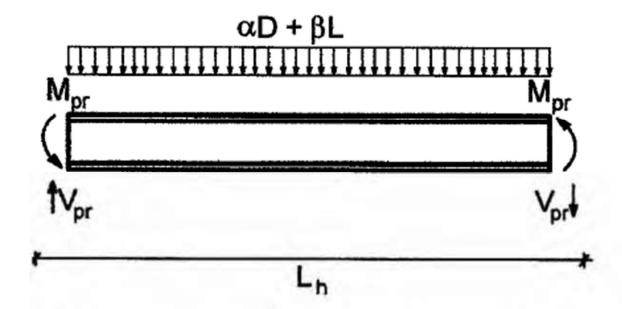
$$R_{y} = \frac{F_{ye}}{F_{y}} \tag{1-7-4-1}$$

جدول ۱۰–۳–۲-۱ مقادیر $\mathbf{R}_{\mathbf{y}}$ برای انواع تولیدات فولاد

R _y	نوع محصول
1/70	مقاطع لولهای و قوطیشکل نوردشده
1/4-	سایر مقاطع نوردشده شامل مقاطع I شکل، H شکل، ناودانی، نبشی و سپری
1/10	مقاطع ساختهشده از ورق، ورقها و تسمهها

 C_{pr} ضریبی است که دربرگیرندهٔ آثار عواملی از قبیل سختشدگی، قیدهای موضعی و ملحقات موجود در اتصال تیر به ستون است و برای محاسبهٔ حداکثر نیروی ایجاد شده در اعضا و وسایل اتصال به کار گرفته می شود. به جز در موردی که در بخش -1-7-7-7-7 برای عدد خاصی پیشبینی شده است، مقدار آن باید از رابطهٔ زیر تعیین شود

$$1/1 \le C_{pr} = \frac{(F_y + F_u)}{\gamma F_v} \le 1/\gamma \tag{1-\lambda-7-1}$$

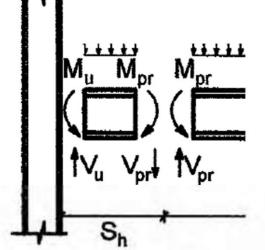
$$V_{pr} = \frac{2 \times M_{pr}}{L_h} + \frac{q_u W L_h}{2} = \frac{2 \times M_{pr}}{L_h} + \frac{(\alpha D + \beta L) W L_h}{2}$$

 q_u وزن ضریب دار واحد سطح سقف می باشد که بر اساس ترکیب بار لرزه ای باید انتخاب شود با توجه به اینکه ترکیب بار لرزه ای q_u : $q_u = \alpha D + \beta L$ می باشد، مقدار $q_u = \alpha D + \beta L$ برابر $q_u = \alpha D + \beta L$ باید اختیار شود.

تحت شرایط خاصی به جای Live می توان از 0.5Live استفاده کرد (جهت مشاهده شرایط استفاده از ضریب 0.5 برای بار زنده به مبحث ششم مراجعه نمایید).

W: عرض بارگیر تیر بر حسب متر.

محل تشکیل مفصل پلاستیک (Sh) در روی تیر باید در محل انتهای ورقهای روسری و زیرسری (هرکدام که بزرگتر است)، در نظر گرفته شود.

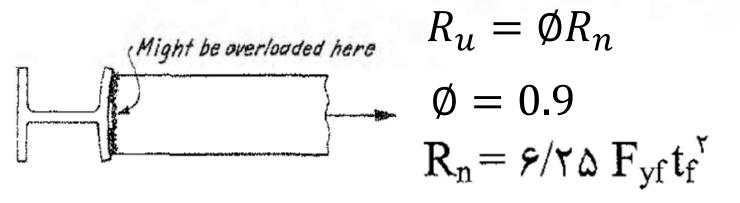
مقدار برش طراحی در بر ستون (V_U) بر حسب kN مطابق بند ۱۰-۳-۸-۱-۲-۲ برابر است با:

$$V_U = V_{pr} + q_u W S_h$$

مطابق بند ۱۰–۳– κ N.m بدست می آید: M_U مقدار M_U مقدار بر ستون بر حسب κ N.m بدست می آید:

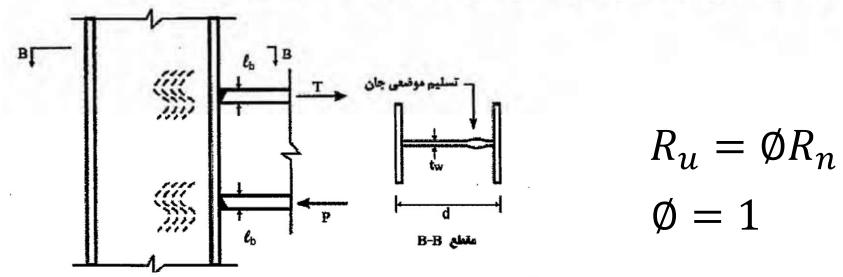
$$M_U = M_{pr} + V_{pr}S_h + \frac{q_u W S_h^2}{2}$$

کنترل خمش موضعی در بال ستون در مقابل بال کششی (بند ۱۰-۲-۹-۱۰ مبحث ۱۰)

تبصره: در صورتی که مقاومت مورد نیاز (T_u) از مقاومت طراحی (ϕR_n) بیشتر باشد، تعبیهٔ یک جفت سخت کننده دارای مقاومتی حداقل برابر با اختلاف مقاومت موردنیاز و مقاومت طراحی در محل بارهای متمر کز ضروری می باشد. سخت کننده های موردنیاز باید الزامات بند (-1-9-1-9-1-7) را تأمین نمایند.

کنترل تسلیم موضعی جان ستون در مقابل بال فشاری و یا کششی(بند ۱۰-۲-۹-۱۰-۲ مبحث ۱۰)

۱- در حالتی که بار متمرکز، در فاصلهای بزرگتر از d از انتهای عضو وارد می شود:

$$R_n = F_{yw} t_w(\Delta k + l_b)$$
 (Yf-9-7-1.)

۲- در حالتی که بار متمرکز، در فاصلهای مساوی یا کوچکتر از d از انتهای عضو وارد می شود: $R_n = F_{yw} t_w (\frac{7}{\Delta k} + l_b)$

سوال: اگر رابطه فوق ارضا نشد (یعنی اگر ضخامت جان ستون کمتر از مقدار داده شده بود) چه باید کرد؟ پاسخ: یا باید ضخامت جان ستون را افزایش داد و یا از ورقهای پیوستگی استفاده نمود.

که در روابط فوق:

تنش تسلیم فولاد جان = F_{yw}

±t_w ضخامت جان

نظر گرفته شود)

d = ارتفاع کلی مقطع تیر

k= فاصله از وجه بیرونی بال تا انتهای دو ماهیچهٔ جان و بال در مقاطع نوردشده و فاصله از وجه بیرونی بال تا انتهای جوش گوشه اتصال بال و جان در مقاطع ساختهشده از ورق.

ا طول اتکای بار متمرکز (برای عکسالعملهای تکیهگاهی مقدار $\mathbf{l}_b$ نباید کمتر از $\mathbf{k}$ در l_b

کنترل لهیدگی (چروکیدگی) در جان ستون در مقابل بال فشاری(بند ۱۰-۲-۹-۱۰-۳ مبحث ۱۰)

$$R_u = \emptyset R_n$$

 $\emptyset = 0.75$ - در حالتی که بار متمرکز، در فاصلهای مساوی یا بزرگتر از d/r از انتهای عضو وارد می شود:

$$R_{n} = \cdot / \lambda \cdot t_{w}^{r} \left[1 + r \left(\frac{l_{b}}{d} \right) \left(\frac{tw}{tf} \right)^{1/\Delta} \right] \sqrt{\frac{EF_{yw}t_{f}}{t_{w}}}$$
 (19-9-1-1)

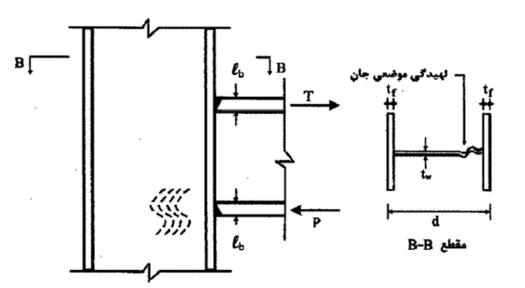
d/r در حالتی که بار متمرکز، در فاصلهای کوچکتر از d/r از انتهای عضو وارد می شود:

در صورتی که $l_b/d \leq \epsilon/\gamma$ باشد: –

$$\operatorname{Rn} = \cdot / f \cdot t_{w}^{\mathsf{T}} \left[1 + \mathsf{T} \left(\frac{l_{b}}{d} \right) \left(\frac{tw}{tf} \right)^{1/\Delta} \right] \sqrt{\frac{EF_{yw}t_{f}}{t_{w}}} \tag{7Y-9-T-1}$$

در صورتی که $l_b/d > \cdot/$ باشد: –

$$R_{n} = \cdot / r \cdot t_{w}^{r} \left[1 + \left(\frac{r l_{b}}{d} - \cdot / r \right) \left(\frac{t_{w}}{t_{f}} \right)^{1/\Delta} \right] \sqrt{\frac{E F_{yw} t_{f}}{t_{w}}}$$
 (71)

در روابط فوق:

ارتفاع کلی مقطع=d

خامت جان = t_w

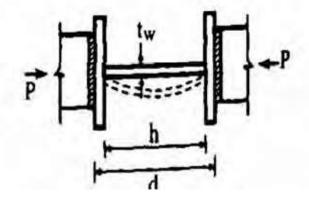
بار تحت بال تحت بار = t_f

تنش تسلیم فولاد جان F_{yw}

مدول الاستيسيته فولاد = E

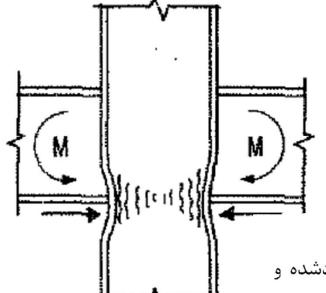
تبصره: در صورتی که مقاومت مورد نیاز از مقاومت طراحی بیشتر باشد، تعبیهٔ یک جفت سخت کننده دارای مقاومتی برابر با اختلاف مقاومت موردنیاز و مقاومت طراحی در محل بارهای متمرکز ضروری است. سخت کنندههای تعبیه شده باید الزامات بند ۲۰-۲-۹-۲۰ را تأمین نمایند.

کنترل کمانش فشاری در جان ستون در مقابل بال فشاری(بند ۱۰-۲-۹-۱۰-۵ مبحث ۱۰)

$$R_u = \emptyset R_n$$

$$\emptyset = 0.9$$

$$R_n = \frac{Y f t_w^{r} \sqrt{E F_{yw}}}{h}$$

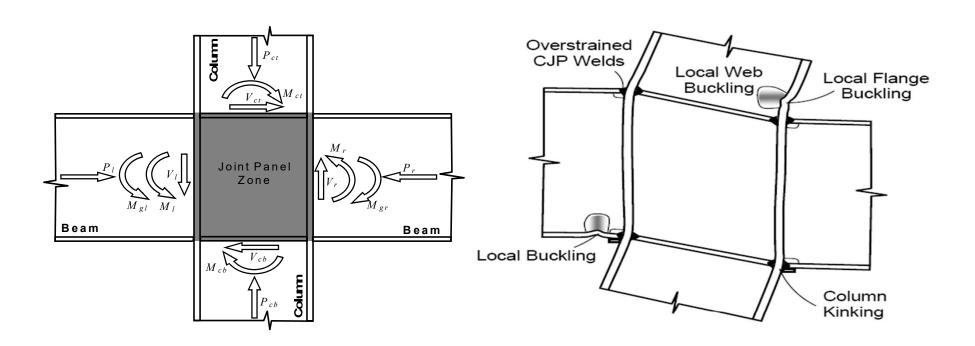
t_w = ضخامت جان

h ارتفاع آزاد جان (فاصله بین انتهای دو ماهیچهٔ جان و بال در روی جان در مقاطع نوردشده و فاصلهٔ بین دو بال در مقاطع ساختهشده از ورق)

تبصره۱: در صورتی که جفت نیروی فشاری در فاصلهای کمتر از d/τ از انتهای عضو اثر نماید، مقدار R_n حاصل از رابطهٔ -7-9-7-9 باید ۵۰ درصد کاهش یابد.

تبصره ۲: در صورتی که مقاومت مورد نیاز از مقاومت طراحی بیشتر باشد، تعبیهٔ یک جفت سخت کننده دارای مقاومتی حداقل برابر با اختلاف مقاومت مورد نیاز و مقاومت طراحی در محل بارهای متمرکز ضروری است. سخت کنندههای مورد نیاز باید الزامات بند ۲-۱-۹-۲-۹ را تأمین نمایند.

چشمه اتصال

مقاومت برشی طراحی در چشمهٔ اتصال مساوی ϕR_n میباشد که در آن ϕ ضریب کاهش مقاومت برابر R_n و R_n مقاومت اسمی است که بر اساس حالت حدی تسلیم برشی به شرح زیر تعیین میگردد.

۱. در حالتی که تأثیر تغییرشکل چشمهٔ اتصال در تحلیل سازه منظور نشود:

برای حالتی که $P_u \leq \cdot / \epsilon P_c$ باشد: –

$$R_n = \frac{1}{5} F_y d_c t_w \qquad (\Upsilon Y - 9 - Y - 1 \cdot 1)$$

باشد: $P_u > \cdot / \epsilon P_c$ باشد: – برای حالتی که

$$R_n = \frac{1}{2} F_y d_c t_w \left(\frac{P_u}{P_c} \right)$$
 (27-9-7-1)

۲. در حالتی که تأثیر تغییرشکل چشمه اتصال در تحلیل سازه منظور شود:

- برای حالتی که $P_u \leq \cdot / \text{VaP}_c$ باشد:

$$R_{n} = \frac{1}{8} F_{y} d_{c} t_{w} \left(1 + \frac{rb_{cf} t_{cf}^{r}}{d_{b} d_{c} t_{w}} \right)$$

برای حالتی که $P_{
m u} > \cdot / v \Delta P_{
m c}$ باشد:

$$R_{n} = \cdot / \epsilon F_{y} d_{c} t_{w} \left(1 + \frac{r b_{cf} t_{cf}^{r}}{d_{b} d_{c} t_{w}} \right) \left(1 - \frac{1/r P_{u}}{P_{c}} \right)$$

(40-4-1-1.)

(44-4-4-1.)

در روابط فوق:

b_{cf} = پهنای بال ستون

ضخامت بال ستون = $t_{\rm cf}$

ارتفاع کلی مقطع ستون = d_c

ارتفاع کلی مقطع تیر = d_b

ستون عظم جان مقطع ستون t_w

تنش تسلیم فولاد = F_y

مقاومت محوری مورد نیاز ستون P_{u}

مقاومت محوری تسلیم ($P_c = P_y = A_g F_y$)

Δ ـ ماح مقط کا مقط ستمن

در روابط فوق:

پهنای بال ستون = b_{cf}

ستون الله ستون = $t_{\rm cf}$

ارتفاع کلی مقطع ستون = d_c

ارتفاع کلی مقطع تیر = d_b

ستون عضامت جان مقطع ستون $t_{\rm w}$

تنش تسلیم فولاد = F_y

مقاومت محوری مورد نیاز ستون = P_{u}

مقاومت محوری تسلیم =($P_c = P_y = A_g F_y$)

سطح مقطع کلی مقطع ستون = A_g

تبصره ۱: مطابق شکل V_{up} -۱-۹-۲-۱۰، مقاومت برشی مورد نیاز در چشمهٔ اتصال، V_{up} از رابطهٔ زیر محاسبه می شود.

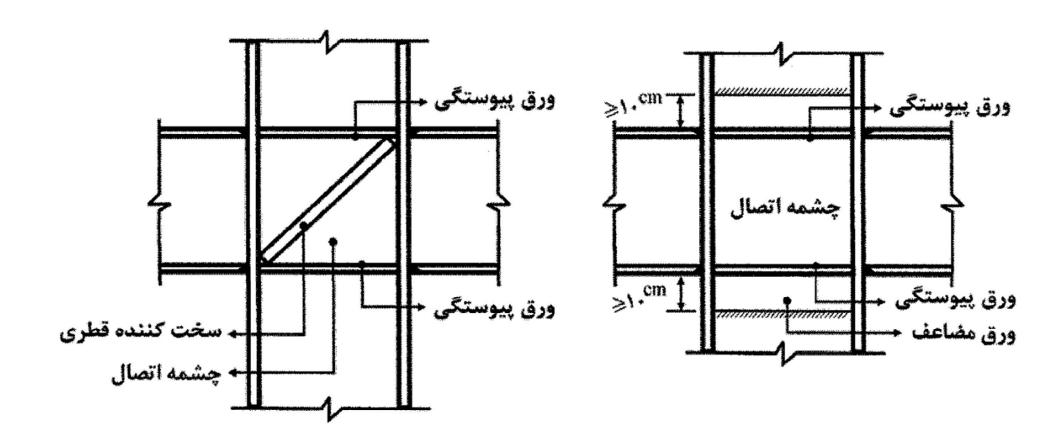
$$V_{up} = \frac{M_{u\gamma}}{d_{b\gamma}} + \frac{M_{u\gamma}}{d_{b\gamma}} - V_u$$
 (٣۶-٩-٢-١٠)

که در آن:

و $M_{ur} = M_{ur}$ و راست چشمهٔ اتصال است. M_{ur} و راست پشمهٔ اتصال است.

نیروی برشی ستون در بالای چشمهٔ اتصال $V_{\rm u}$

و d_{br} و به ترتیب ارتفاعهای کل مقاطع تیرهای سمت چپ و راست چشمهٔ اتصال است.

$$Mu = (1 Ry + y Z + y) + Vpr \times Sn + \frac{Wc Sn}{2}$$

$$Vu = Vpr + Wc Sn$$

$$Vpr = \frac{2 \mu pr}{Lh} + \frac{Wc Sn}{2}$$

$$Vu$$

$$Vu$$

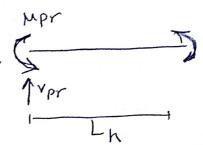
$$Vu$$

$$Vu$$

$$Vu$$

$$Vu$$

$$Vh$$

$$|R_{n} = 0.8 \, t^{2}_{wc} \left[1 + \frac{3 \, t_{p}}{dc} \left(\frac{t_{wc}}{t_{pc}} \right)^{1.5} \right] \sqrt{\frac{E_{pc}}{t_{wc}}}$$

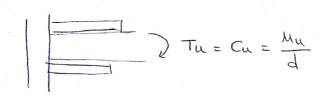
$$= 0.4 \, t^{2}_{wc} \left[1 + \frac{4t_{pc}}{db} - 0.2 \right) \left(\frac{t_{wc}}{t_{pc}} \right)^{1.5} \sqrt{\frac{t_{pc}}{t_{wc}}}$$

$$= 0.4 \, t^{2}_{wc} \left(1 + \left(\frac{4t_{pc}}{db} - 0.2 \right) \left(\frac{t_{pc}}{t_{pc}} \right)^{1.5} \right) \sqrt{\frac{t_{pc}}{t_{pc}}}$$

$$= 0.4 \, t^{2}_{wc} \left(1 + \left(\frac{4t_{pc}}{db} - 0.2 \right) \left(\frac{t_{pc}}{t_{pc}} \right)^{1.5} \right) \sqrt{\frac{t_{pc}}{t_{pc}}}$$

Ast =
$$\frac{Ru - (+Rn)}{o \cdot q \cdot F_{q}}$$
 $\frac{d}{ds} + \frac{Ru - (+Rn)}{o \cdot q \cdot F_{q}}$
 $\frac{d}{ds} + \frac{d}{ds} + \frac{d}{$

Un. IPET. 6/1/20 6/2010 1 IPB24. براى العال شيرا شيا ・こいだいらい Fyb=Fy==240, , Fub=Fue=37-IPB240 | d=24 tp=1.7 tw=1 Kc=3.8 500-2X35=43. Npr Vpr ([ ] Sn = 20 [70 cm Mpr = Cpr Ry ZFy , WC = 7.2 D + 22 Mpr= 1.2 x 1.2 x 13.8 x 24 = 45.2 ton.m =1.2x2.5+1.5=4.5 Vpr= 2Mpr + WG-X Lh = 2x45.2 + 4.5x4.3 = 30.7 $Mu = Mpr + Vpr \times Sh + WG \times \frac{Sh}{Z} = 45.2 + 3c + 7 \times 0.35 + 4.5 \times 0.35^{2}$ Mu = 56.22 tom $Mu = Vpr + WG Sh = 30.7 + 4.5 \times 0.35 = 32.3 \text{ to}$

معسى تعارفتك

Rucarn

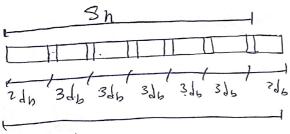
Rn= 40 hn (0.55 Fu Ab)

Rn = 0.5 x 1.13 x 0.55 x 10000 x n Ab = 3107.5 nAb

中二

Ru= 40.55 X 1000 < 1 X 3107.5 nAb - NAB >45.23

 $\rightarrow M22 \rightarrow A_b = 3.8 \rightarrow n = 12 \qquad hAbz^{24}5.6 \sqrt{}$

L= 15db+ 4db =41.8

Jrg6 8h=15d642d6=37.4 ~ -85

لسرّل درق انعمال تعين هماست

Ru < & Fy Ag
140.55 xloss < 1x36 x bptp

とういうから

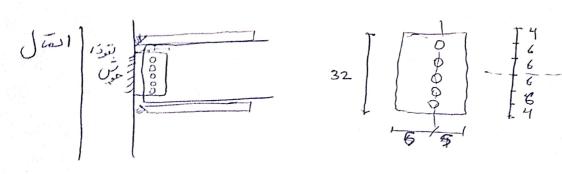
bp=18 - tp > 2.17

Ruco Fu Ae 140.55×1000 < 0.9×520× [18-2× 2.6]× 1p - 6> 2.35

طای درقای کا

Vu=32.3 XI. < + Vn

< 1x0.6x24m tL

Rnv = MD x 0-55 Fu x nAb = 0-5 x1.13 x 0.55 x 10000 & nAb Rmy = 3107.5 xnAh

16 0 15 VI

USENZ5 # Zo

$$\begin{cases} F_r < \phi \frac{R_{nv}}{n_{Ab}} = 3107.5 \\ 0 & \text{ok} \end{cases}$$

 $f_{ux} = \frac{Ty}{J} = \frac{18t \times 10^3 \times 12}{1130} = 1141 + 1715 \quad f_{yz} = 1130 =$

Scanned by CamScanner

ليزل لمروخ دق يوسى .

$$R_{11} = \frac{1}{1000} \times \frac{1}{100} \times \frac{1}{1$$

by As = (140.55-39.6) x/3.00 31.20m

2bsts=34.2 | bs=14cm - ts=24

لترك بالمالة

ies 0,0 tz) roind data